

OBSERVAȚII
la proiectul de lege
pentru modificarea și completarea Legii 182/2000 pentru protejarea patrimoniului cultural național mobil

**OBSERVAȚII LA PROIECTUL DE LEGE
PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA LEGII 182/2000 PENTRU PROTEJAREA PATRIMONIULUI CULTURAL NAȚIONAL MOBIL**

FORMULATE DE:

SNR (SOCIETATEA NUMISMATICĂ ROMÂNĂ)

FFR (FEDERAȚIA FILATELICĂ ROMÂNĂ)

ACOAR (ASOCIAȚIA COMERCIANȚILOR CU OBIECTE DE ARTĂ DIN ROMÂNIA)

AEEAR (ASOCIAȚIA EXPERTILOR ȘI EVALUATORILOR DE ARTĂ DIN ROMÂNIA)

UAP (UNIUNEA ARTIȘTILOR PLASTICI DIN ROMÂNIA)

Articolul a cărui modificare s-a propus Camerei Deputaților de către MCPN	Forma pe care o recomană asociațiile profesionale	Argumente
<p>Art. 4. (2) Bunurile aparținând patrimoniului cultural național mobil fac parte (...) din a) (...) tezaur, alcătuit din bunuri culturale de valoare excepțională pentru România și/sau umanitate;</p> <p>b) (...) fond, alcătuit din bunuri culturale de valoare deosebită pentru România și/sau umanitate.</p>	<p>Propunem ca art.4, în cât privește alin. (2), să își păstreze forma actuală, anume:</p> <p>Art. 4. (2) Bunurile aparținând patrimoniului cultural național mobil fac parte (...) din a) (...) tezaur, alcătuit din bunuri culturale de valoare excepțională pentru umanitate;</p> <p>b) (...) fond, alcătuit din bunuri culturale de valoare excepțională pentru România.</p>	<p>Forma actuală a legii: umanitate (importanță universală) / România (relevanță locală) = structurarea patrimoniului pe orizontală, după criteriu geografic.</p> <p>Forma modificată a legii: valoare excepțională pentru orice spațiu / valoare deosebită pentru orice spațiu = structurarea patrimoniului pe verticală, după criteriu valoric (plus asumarea faptului că bunul cultural românesc este mai puțin important decât bunul cultural extern).</p> <p>CIMEC = 47.000 bunuri culturale mobile înregistrate (28.000 tezaur, 19.000 fond), clasate după criteriul orizontal, vreme de 15 ani.</p> <p>Consecința modificării:</p> <p>a) se reiau toate clasările pentru alcătuire unitară a bazei;</p> <p>b) nu se reiau, criteriul vertical se aplică doar clasărilor noi, ceea ce înseamnă că categoriile “fond” și “tezaur” vor avea semnificații diferite, funcție de data clasării.</p>
<p>Art. 11. Declanșarea procedurii de clasare a bunurilor culturale mobile se face:</p>	<p>Art. 11. (1) Declanșarea procedurii de clasare a bunurilor culturale mobile clasabile se face:</p>	<p>A se vedea explicațiile de la recomandarea de modificare a art. 37. Referitor la lit. d): În cazul în care admitem clasabilitatea bunurilor culturale mobile a căror valoare se situează sub pragurile financiare</p>

OBSERVAȚII
la proiectul de lege
pentru modificarea și completarea Legii 182/2000 pentru protejarea patrimoniului cultural național mobil

<p>1. din oficiu (...): d) pentru bunurile culturale mobile pentru care se solicită scoaterea temporară sau definitivă în afara teritoriului României; (...) i) pentru bunurile aflate in custodia institutiilor publice, care urmeaza a fi restituite;</p>	<p>1. din oficiu (...): d) pentru bunurile culturale mobile pentru care se solicită scoaterea temporară sau definitivă în afara spațiului Uniunii Europene; (...) i) pentru bunurile aflate in custodia institutiilor publice, care urmeaza a fi restituite persoanelor fizice. Bunurile ce urmeaza a fi restituite altor institutii publice pot fi clasate ulterior, de catre institutia ce va primi bunurile culturale restituite. (2) Nu sunt clasabile bunurile culturale mobile aflate în proprietate privată a căror valoare se situează sub pragurile financiare prevăzute de pct. B din Anexa I la Regulamentul (CE) nr. 116/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind exportul bunurilor culturale.</p>	<p>stabilite de Regulamentul CE 116/2009, dar păstrăm restricția la export/scoatere în afara teritoriului României a bunurilor culturale mobile clasate în fondul sau tezaurul patrimoniului național cultural mobil, înseamnă că împiedicăm exportul din Uniunea Europeană a bunurilor mobile culturale a căror valoare se situează sub pragurile financiare prevăzute de legea europeană (Regulamentul CE 116/2009 și Codul Vamal al Uniunii Europene). Soluția care să împace cele două ideologii, cea a libertății de circulație a UE versus cea a clasabilității patrimoniului național cultural mobil a României, este să constituim un prag valoric pentru bunurile clasabile, care prag să permită exportul bunurilor culturale neclasate, așa cum o cere legea europeană, prevalentă.</p> <p>Referitor la lit. i): In acest moment, angajatii din muzee care au si calitatea de expert, au diferite sarcini de serviciu. Pe langa indatoririle ce le au in cadrul institutiilor unde isi desfasoara activitatea, acesti experti au obligatia sa declanseze procedurile de clasare pentru bunurile culturale ce urmeaza a fi restituite de catre institutia unde lucreaza. Foarte multe bunuri trebuiesc restituite altor institutii publice, intarziindu-se foarte mult restituirea lor. Astfel prin aceasta modificare un bun cultural poate trece din patrimoniul unei institutii a statului, in patrimoniul altei institutii a statului, fara a se mai face din oficiu declansarea procedurii de clasare, scurtand foarte mult timpul de restituire.</p>
<p>Art. 12. (1) Clasarea se va efectua pe baza unui raport de expertiză întocmit de experți acreditați de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.</p>	<p>Propunem ca articolul să își păstreze forma actuală, anume: Art. 12. (1) Clasarea se va efectua pe baza unui raport de expertiză întocmit de</p>	<p>Rapoartele de expertiză sunt rezultat al activității de expertiză desfășurate de expert. Calificarea expertului se demonstrează nu doar prin studii de specialitate, ci prin lucrări științifice, specializare, susținerea unui</p>

OBSERVAȚII
la proiectul de lege
pentru modificarea și completarea Legii 182/2000 pentru protejarea patrimoniului cultural național mobil

<p>(1¹) Rapoartele de expertiză în vederea stabilirii oportunității declanșării procedurii de clasare (...) pot fi întocmite de angajații cu studii de specialitate ai serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii sau ai instituțiilor muzeale (...).</p>	<p>experți sau specialiști acreditați de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.</p>	<p>examen, acreditări. Expertul este independent. Angajații ministerului, respectiv ai sistemului muzeal, nu sunt independenți. Răspunderea expertului este față de forul științific care îl acreditează – Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, iar nu o răspundere de dreptul muncii, față de angajator, al cărui interes variază. Știința expertului funcționează înăuntrul specializării sale – acreditările Comisiei se emit pentru categorii și specializări. Nu putem fi de acord cu un funcționar al Ministerului Culturii sau muzeal care să dețină competențe de supra-expert, pe toate categoriile și specializările, dar să nu dețină calificarea științifică necesară pentru calitatea de expert. Posibilitatea unui ne-expert să întocmească rapoarte de expertiză, fără calificări și acreditare, este o cale de scurtcircuitare a normelor de acreditare. Pentru că are în vedere aceleași persoane ce îndeobște solicită acreditarea, dar nu îndeplinesc condițiile de competență științifică – ori căroră li se refuză acreditarea, pentru că nu reușesc să facă dovada suficienței competențe.</p>
<p>Art. 23. (1) Proprietarii (...) și deținătorii cu orice titlu ai bunurilor culturale mobile clasate au următoarele obligații: f) să permită de îndată accesul specialiștilor din cadrul serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii ori organelor de poliție, în scopul constatării existenței ori stării de conservare a acestor bunuri; în cazul deținătorilor persoane fizice și al persoanelor juridice de drept privat, accesul specialiștilor serviciilor publice</p>	<p>Propunem ca articolul să își păstreze forma actuală, anume: Art. 23. (1) Proprietarii (...) și deținătorii cu orice titlu ai bunurilor culturale mobile clasate au următoarele obligații: f) să permită accesul specialiștilor din cadrul serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, în scopul constatării stării de conservare a acestor bunuri; în cazul deținătorilor persoane fizice și al persoanelor juridice de drept privat, accesul specialiștilor serviciilor</p>	<p>Dacă se acceptă propunerea Ministerului Culturii se legiferează o percheziție fără mandat a organelor de poliție ori chiar a specialiștilor Ministerului Culturii în casa oricui “suspect” de a deține bunuri culturale. Similar legii patrimoniului din 1974 (legea 63/74 privind ocrotirea patrimoniului cultural național al Republicii Socialiste România), abrogate prin Decretul 90/1990 – printre primele legi ale regimului comunist abrogate de CFSN. Neconstituțional, inacceptabil.</p>

OBSERVAȚII
la proiectul de lege
pentru modificarea și completarea Legii 182/2000 pentru protejarea patrimoniului cultural național mobil

<p>deconcentrate ale Ministerului Culturii ori al organelor de poliție se face numai cu acordul scris al proprietarului.</p>	<p>publice deconcentrate ale Ministerului Culturii va fi posibil numai cu acordul scris al proprietarului cu privire la condițiile de acces.</p>	
<p>Art. 37. (...) (2) Exportul temporar sau definitiv al bunurilor culturale mobile se efectuează numai pe baza certificatului de export sau, după caz, a licenței de export. (3) Licența de export se eliberează pentru exportul bunurilor culturale mobile în afara spațiului Uniunii Europene, în conformitate cu prevederile legislației europene în vigoare. (4) Certificatul de export se eliberează pentru exportul în afara spațiului Uniunii Europene al bunurilor culturale mobile ce nu fac obiectul legislației europene în vigoare. (5) Scoaterea bunurilor culturale mobile, în afara teritoriului României, dar în interiorul Uniunii Europene, se face în baza certificatului de circulație în interiorul Uniunii Europene, ce poate fi temporar sau definitiv. (6) Certificatul de export, licența de export sau, după caz, certificatul de circulație în interiorul Uniunii Europene, va fi emis de serviciile publice</p>	<p>Art. 37. (...) (2) Exportul temporar sau definitiv al bunurilor culturale mobile se efectuează numai pe baza certificatului de export sau, după caz, a licenței de export, atunci când bunurile culturale mobile comune supuse exportului ating sau depășesc pragurile financiare prevăzute de pct. B din Anexa I la Regulamentul (CE) nr. 116/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind exportul bunurilor culturale. (3) Licența de export se eliberează pentru exportul bunurilor culturale mobile în afara spațiului Uniunii Europene, în conformitate cu prevederile legislației europene în vigoare. (4) Certificatul de export se eliberează pentru exportul în afara spațiului Uniunii Europene al bunurilor culturale mobile ce nu fac obiectul legislației europene în vigoare. (5) În spațiul Uniunii Europene, circulația bunurilor culturale mobile comune, ce nu sunt clasate în patrimoniul național cultural mobil, este liberă.Scoaterea bunurilor culturale mobile, în afara</p>	<p>Legislația europeană aplicabilă: TFUE (Tratatul pentru Funcționarea Uniunii Europene); Regulamentul CE 116/2009 privind exportul bunurilor culturale; Regulamentul de punere în aplicare UE 1081/2012 a Regulamentului 116/2009. În esență, conform TFUE, cetățenii UE pot circula liber cu bunurile lor culturale, dacă acestea nu sunt parte a patrimoniului național cu valoare artistică, istorică sau arheologică. Dacă bunul cultural mobil nu este înscris în lista bunurilor de patrimoniu cultural în țara sa de origine, atunci cetățeanul european poate circula cu bunul său liber și fără restricții. Libera circulație în afara teritoriului României nu se aplica pentru bunurile arheologice, incunabule, manuscrise, și pentru “elemente care formează o parte integrantă a unor monumente artistice, istorice sau religioase care au fost dezmembrate și a caror vechime depășește 100 de ani” (Anexa 1 din Regulamentul CE 116/2009 prevede această interdicție). Pe de altă parte, Legea 182 impune obținerea unui certificat “de circulație” pentru toate bunurile culturale mobile, indiferent de cum acestea sunt sau nu clasate în patrimoniul național cultural mobil. Astfel, cetățeanul european ce intră în țară liber cu un bun cultural mobil neclădit în țara europeană de origine trebuie să aplice la un serviciu al Ministerului Culturii pentru un certificat de circulație, să contracteze un raport de expertiză cu privire la clasabilitate, să aștepte eliberarea unui certificat, riscând ca acest bun să fie socotit clasabil, să fie clasat și să nu îl mai poată scoate de pe teritoriul României. De luat notă că autoritatea vamală nu întocmește un certificat de intrare pe teritoriul României, dinspre UE, a aceluși bun</p>

OBSERVAȚII
la proiectul de lege
pentru modificarea și completarea Legii 182/2000 pentru protejarea patrimoniului cultural național mobil

<p>deconcentrate ale Ministerului Culturii, în condițiile prezentei legi și ale normelor metodologice privind regimului circulației bunurilor culturale mobile, precum și ale legislației europene în vigoare.</p> <p>(7) Scoaterea în afara teritoriului României a bunurilor culturale mobile clasate în tezaur, indiferent de proprietar (...), va fi avizată de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor și va fi aprobată de ministrul culturii.</p> <p>(8) Scoaterea din țară, pe orice cale, a bunurilor culturale mobile pentru care nu s-a obținut certificatul de export, licență de export sau, după caz, certificatul de circulație în interiorul Uniunii Europene, eliberate în condițiile legii, constituie operațiune de export ilegal sau, după caz, de circulație ilegală în interiorul Uniunii Europene.</p> <p>(...)</p>	<p>teritoriului României, dar în interiorul Uniunii Europene, se face în baza certificatului de circulație în interiorul Uniunii Europene, ce poate fi temporar sau definitiv, ce se emite doar pentru bunurile culturale pentru ce nu fac obiectul legislației europene în vigoare.</p> <p>(6) Certificatul de export, licența de export sau, după caz, certificatul de circulație în interiorul Uniunii Europene, va fi emis de serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, în condițiile prezentei legi și ale normelor metodologice privind regimului circulației bunurilor culturale mobile, precum și ale legislației europene în vigoare. Pentru cazul bunurilor culturale comune, care nu sunt clasate în patrimoniul național cultural mobil și care nu ating pragurile financiare prevăzute de pct. B din Anexa I la Regulamentul (CE) nr. 116/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind exportul bunurilor culturale, exportul în afara spațiului Uniunii Europene se realizează pe baza rapoartelor de expertiză întocmite de experți acreditați de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.</p> <p>(7) Scoaterea în afara teritoriului României a bunurilor culturale mobile</p>	<p>cultural mobil.</p> <p>Similar, cetățeanul european de naționalitate română nu poate scoate în interiorul spațiului UE un bun mobil cultural neclasat fără a solicita acest certificat de circulație de la un serviciu al Ministerului Culturii, pe baza aceluiași set de documente. Așadar, deși legea europeană prevede că circulația este liberă, statul român obligă la “obținerea unei vize”.</p> <p>Mai departe, în esență, prin Regulamentul CE 116/2009 privind exportul bunurilor culturale, se clarifică categoriile de bunuri culturale clasabile în patrimoniul național cultural mobil. Statul român a adoptat aceste categorii. Regulamentul CE 116/2009 mai precizează însă că aceste categorii suportă praguri financiare – pentru unele categorii – indiferent de valoare, iar pentru alte categorii – valori între 15.000 și 150.000 euro. Astfel că, precizează Regulamentul CE 116/2009, depunerea solicitării de acordare a unei licențe de export (în afara spațiului UE) impune constatarea îndeplinirii condițiilor referitoare la valoarea financiară a bunului cultural, nu doar a vechimii acestuia.</p> <p>Prin urmare, prin Regulamentul CE 116/2009: a) nu sunt clasabile bunurile culturale ce nu ating anumite praguri valorice; b) bunurile culturale ce nu ating anumite praguri valorice pot circula liber în interiorul UE; c) bunurile culturale ce nu ating anumite praguri valorice pot fi exportate liber în afara UE, fără a necesita solicitarea și obținerea unei licențe de export.</p> <p>Proiectul de modificare a Legii Patrimoniului încalcă, la acest moment, legislația europeană privind libera circulație a bunurilor culturale proprietate personală a cetățeanului european, dintr-o țară într-alta. Restricțiile la export ale legii românești trebuie să se limiteze la bunurile culturale mobile clasate, respectiv la clasarea celor importante, ce ating un anumit prag valoric.</p>
--	---	---

OBSERVAȚII
la proiectul de lege
pentru modificarea și completarea Legii 182/2000 pentru protejarea patrimoniului cultural național mobil

	<p>clasate în tezaur, indiferent de proprietar (...), va fi avizată de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor și va fi aprobată de ministrul culturii.</p> <p>(8) Scoaterea din țară, pe orice cale, a bunurilor culturale mobile pentru care trebuie să se fi obținut certificatul de export, licență de export sau, după caz, certificatul de circulație în interiorul Uniunii Europene, eliberate în condițiile legii, constituie operațiune de export ilegal sau, după caz, de circulație ilegală în interiorul Uniunii Europene.</p> <p>(...)</p>	
<p>Art. 39. (1) Bunurile culturale mobile clasate în categoria fond, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat, pot fi scoase definitiv în afara teritoriului României numai în cadrul unui schimb de bunuri culturale, cu valoare și semnificație comparabile, care pot constitui unicate sau rarități pentru patrimoniul muzeal din România.</p> <p>(...)</p>	<p>Art. 39. (1) Bunurile culturale mobile clasate în categoria fond, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat, pot fi scoase definitiv în afara teritoriului României numai în cadrul unui schimb de bunuri culturale, cu valoare și semnificație comparabile, care pot constitui unicate sau rarități pentru patrimoniul muzeal din România.</p> <p>(1¹) Schimbul de bunuri culturale avut în vedere este cel care se realizează la nivelul aceleași persoane de drept privat ori la nivelul aceluiași agent economic autorizat de Ministerul Culturii, într-un interval de 3 ani de la data importului în</p>	<p>Până la acest moment, din lipsa de precizie a normei, nu s-a realizat niciun asemenea schimb de bunuri culturale mobile importante. Or este în interesul patrimoniului cultural național să încurajeze colecționarii, precum și agenții economici autorizați, să importe bunuri culturale mobile importante, clasabile, iar nu să le comercializeze în afara teritoriului României, permițând, totodată, înprospătarea fondului patrimoniului, sub cenzura Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor și raportat la compunerea, la un moment dat, a patrimoniului muzeal expozabil din România. Altminteri prevederea va rămâne și pe viitor goală, teoretică, neinstrumentală, deși ea servește un interes public, de încurajare a importului de bunuri culturale importante.</p>

OBSERVAȚII
la proiectul de lege
pentru modificarea și completarea Legii 182/2000 pentru protejarea patrimoniului cultural național mobil

	teritoriul României al unui bun cultural mobil clasabil în fondul patrimoniului național cultural mobil. (...)	
Art. 41. (1) În cazul cererii de export temporar sau definitiv sau, după caz, de eliberare a certificatului de circulație în interiorul Uniunii Europene a unui bun cultural mobil neclasat, termenele prevăzute la art. 12 alin. (2) și la art. 14 alin. (1), cumulate, se reduc la 60 de zile.	Art. 41. (1) În cazul cererii de export temporar sau definitiv sau, după caz, de eliberare a certificatului de circulație în interiorul Uniunii Europene a unui bun cultural mobil neclasat, termenele prevăzute la art. 12 alin. (2) și la art. 14 alin. (1), cumulate, se reduc la 5 zile.	Niciun cetățean european, turist, ce a achiziționat un bun cultural mobil neclasabil – de pildă un tablou de artă contemporană românească– nu poate aștepta 60 de zile “redușe” după reacția serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii. Echivalează pur și simplu cu o încălcare a liberei circulații a bunurilor culturale neclasate prevăzute de legislația europeană. Ineficiența procedurilor Ministerului Culturii nu este treaba cetățeanului european, ci sarcina noastră.
Art. 59. Prezentul capitol reglementează restituirea de către statul român a bunurilor culturale care au părăsit ilegal teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, începând cu data de 1 ianuarie 1993. (și următoarele articole)	Art. 59. Prezentul capitol reglementează restituirea de către statul român a bunurilor culturale clasificate care au părăsit ilegal teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, începând cu data de 1 ianuarie 1993. (și următoarele articole, ce folosesc aceeași larghețe în ipoteza de lucru)	Pentru respectarea reciprocității. Statele membre UE permit statului român restituirea bunurilor culturale mobile clasate (bunuri culturale clasificate, în traducere europeană) – se cuvine să procedăm reciproc, similar, nu mai mult, aceasta este norma europeană. Căci nu fim sancționatori în cât privește drepturile europene ale cetățeanului român, dar netărmuriți, dincolo de prevederile dreptului european, în cât privește drepturile convenționale de restituire ale celorlalte state UE și celorlalți cetățeni europeni.

SNR (SOCIETATEA NUMISMATICĂ ROMÂNĂ) – EMANUEL PETAC, PREȘEDINTE

FFR (FEDERAȚIA FILATELICĂ ROMÂNĂ) – LEONARD PAȘCANU, PREȘEDINTE

ACOAR (ASOCIAȚIA COMERCIANȚILOR CU OBIECTE DE ARTĂ DIN ROMÂNIA) – MIHAI COVACI, PREȘEDINTE

AEEAR (ASOCIAȚIA EXPERTILOR ȘI EVALUATORILOR DE ARTĂ DIN ROMÂNIA) – PAVEL ȘUȘARĂ, PREȘEDINTE

UAP (UNIUNEA ARTIȘTILOR PLASTICI DIN ROMÂNIA) – PETRU LUCACI, PREȘEDINTE